

FLORE DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

BOLLETÍ-REVISTA DEL CENTRE CULTURAL CARD * GENER DE 1986 * Nº 113

EN AQUEST NÚMERO:

- * Homenatge a Pere Pastor (pàg. 3)
- * 13 anys de campaments (pàg. 4)
- * II Congrés Internacional de la Llengua Catalana (pàg. 6)
- * La "Dimoniada-86" (pàg. 10)
- * Educació per a la salut (pàg. 15)
- * A més de les habituals seccions fixes.

Els dimonis de la Parròquia i els d'en Jaume Figuera feren que Sant Llorenç ocupàs un lloc preminent quant al nombre d'exemplars presents a la "Dimoniada-86".

Flor de Card

Un cop esvaits els darrers ressons de la festa, retornades al seu jaç habitual les converses de la gent del poble i pendants encara de conèixer el cost total que s'haurà d'imputar als pressuposts municipals, fent ús del dret que té tot ciutadà de dir el seu parer sobre el destí que donen els poders públics als dobbers que els són encomanats, creim que és hora d'exposar la nostra opinió sobre diversos aspectes de la "Dimoniada".

En primer lloc cal destacar l'excel·lent organització que ha sabut muntar en Pere Bauçà, enrevoltant-se de les persones adequades per a cada secció -vestuaris, desfilar-da, dinar...-, la feina de les quals no s'ha vist suficientment reflexada en els mitjans de comunicació. És, per tant, de justícia ressenyar que els destinataris de les alabances han d'esser en Mauri i la gent que li ha fet costat, no aquells que únicament s'han atracat a la festa per ocupar els llocs d'honor i assistir al dinar.

És també destacable l'encertada iniciativa de no acabar la festa el migdia i perllongar-la durant el capvespre amb un ball de bot. La bona acollida per part de llorencins i externs demostra que els organitzadors han sabut connectar amb els desitjos de la gent, cosa que dissortadament no s'esdevé amb tanta freqüència com seria desitjable.

No tan digna d'alabances és la clara politització que pateixen aquesta i moltes de les nombroses "trobades" que darrerament tant s'han posat de moda (Bandes de Música, Balls Populars,...), on sembla que els presidents del Consell i de la Comunitat Autònoma utilitzen els dobbers públics, no per recolzar unes iniciatives populars -que és el que tocava-, sinó per promocionar les seves pròpies imatges, maldament això comporti la desnaturalització de la festa.

L'altre retret que hem de fer a l'equip de govern és l'haver acceptat l'organització de la "Dimoniada" sense haver-ne parlat a cap ple. No és lícit que un muntatge d'aquesta envergadura social i econòmica es dugui a terme, no tan sols sense el vist i plau de la majoria, ans fins i tot sense informar oficialment als representants de l'oposició amb la deguda antelació.

Podem concloure, idò, dient que l'organització tècnica fou més encertada que la política i que la "Dimoniada" va complir amb les previsions que d'ella s'havien fet.

Bolletí-revista del Card, Centre Cultural de Sant Llorenç des Cardassar.

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Telèfon: 569119

Gener de 1986

Número 113

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Centre Cultural Card

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza

Guillem Pont

Guillem Quina

Guillem Soler

Miquel Sureda

COL.LABOREN

Trespeus	Els dimonis	Portada
	Fotografies	
APA		3
Jaume Galmés	Homenatge	3
	Esports	19
Guillem Pont	Campaments	4
	Sant Llorenç, ahir	20
Pere J. Llull	De la llengua	6
Josep Cortès	Dades del 84	7
	Espipellades	8
	La Dimoniada	10
Ramon Rosselló	Història	9
Maria Galmés	Batec	12
	Si lleu...	18
	Comptabilitat	
Antònia Servera	Batec	12
Llorenç Artigues	El còmic	14
M. Bel Sancho	SMOE	15
Joan Carbó	Gloses	16
Joan Amades	Gener	17

NOTA

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

VOLEM AIGÜES CANALITZADES!

Per veure si s'havien adobat els desperfectes que presentava l'edifici escolar abans de les vacances de Nadal, la Junta de l'APA va adelantar una setmana la reunió ordinària que manté el segon dimarts de cada mes per tractar els assumptes que li atanyen. No hi assistiren ni el director del centre ni la pedagoga.

Fent una volta per l'edifici poguérem comprovar amb satisfacció que totes les peticions de l'APA s'havien duit a terme fora la de les persianes, però l'Ajuntament ja ha acordat canviar totes les que donen a les bandes de Tramuntana i Gregal per tal de donar solució definitiva al problema. Les noves aules que construeix el Ministeri estan pràcticament acabades i s'espera que en una quinzena de dies els al.lots que actualment van a Ca Ses Monges ja s'hi puguin mudar. És opinió de la Junta que caldria posar una vidriera al cap del passadís que s'acaba de construir i que està girat a la Tramuntana, ja que els dies de vent i pluja quedarà completament inundat si es manté en les condicions actuals.

Pareix esser que, degut a la seva elevada quantia -unes 140.000 ptes.- i malgrat haver-se'n compromès en un principi, hi ha problemes per pagar les factures de manteniment de la fotocopiadora per part de l'Ajuntament. Aquesta mateixa setmana hi ha ple i se'ns assegura que en parlaran. Si l'Ajuntament no aconsegueix el compromís contret l'APA les pagarà i ho deduirà del material que ha acordat comprar per a l'Escola. De totes maneres es fa imprescindible tenir un contacte directe amb els mestres encarregats per tal de racionalitzar l'ús de la fotocopiadora, ja que el nombre de còpies que anualment s'hi fan ultrapassa considerablement el que la Junta considera adequat.

I sense més temes a tractar es donà per acabada la reunió.

HOMENATGE

El 29 de desembre el Cardassar va oferir un homenatge a un home que ha fet molt per al futbol llorencí: ens estam referint, és clar, a en Pere Pastor, que degut a causes de salut ha hagut d'abandonar tota activitat física relacionada amb el futbol. Recordem els fets d'aquest home al qual encasellen com a un personatge històric del nostre futbol.

Ha estat jugador del Cardassar quan aquest estava a Regional; posteriorment va compartir la seva activitat com a jugador amb la d'entrenador dels més petits. Podem recordar que quasi tots els jugadors base han passat per les seves mans, incloent-hi, també, alguns jugadors que ara juguen amb el primer equip. I, fins l'any passat, ha estat destacat jugador de "Sa Penya", però sense deixar la seva tasca d'entrenador dels benjamins. Per tot això l'homenatge que li varen retre el Cardassar i "Sa Penya", jugant un partit entre ells, entregant-li una placa i la receptació (seixanta mil pessetes) d'aquest partit, és més que merescut.

Jaume Galmés

CLÍNICA VETERINARIA

Hernán Cortés, 3
MANACOR
T. 554265

Burgues, s.n.
FELANITX
T. 581579

UNA EXPERIÈNCIA EDUCATIVA

Adesiara, però a mesura que passa el temps de manera més espaiada i menys insistent, em demano el "per què?", quines circumstàncies concretes feren possible el naixement i posterior arrelament a la vila del Club Card, aquella mena de moviment sísmic que aconseguí:

* Aglutinar gairebé tots els joves del poble entorn de l'activitat socio-cultural.

* Dinamitzar la vida local (si no record malament a l'any 74 sortia una mitja de més d'una activitat diària).

* Ésser reconegut adhoc pel poder (Potser és ben simptomàtica aquella sentència de Don Paco, aleshores secretari, que en una de les famoses juntes de coordinació(*) afirmà: "Indubtablement a Sant Llorenç hi ha hagut dues revolucions: l'arribada del tren i l'aparició del Club Card")

Una dinamització local que indubtablement ha tingut repercussions ben clares tant a una esfera personal, de la gent concreta que intentava desenvolupar-hi les seves inquietuds, com a l'esfera social (opcions i maduresa polítiques, normalització lingüística... etc).

"El per què?"

Per què, però, a l'any 71 a Sant Llorenç va néixer el Club Card? En certa ocasió vaig assenyalar que el Card fou fruit de l'avorriment i pens que avui hauré de mantenir aqueixa teoria al no trobar-ne altra de més convincent.

Intentaré el raonament.

Des de l'any 61 fins a l'aparició del "Llibre Blanc" de l'educació, hi ha una etapa que els sociòlegs anomenen de "sociologia econòmica" i que d'alguna manera ve determinada per l'assentament dels "tecnòcrates" en el poder, per l'explosió del "boom" econòmic (aquí-turisme) i per considerar l'educa-

ció com una inversió (traduïble a rendibilitat econòmica).

Dins aquest contexte, a Sant Llorenç sorgeixen les primeres promocions d'estudiants provinents de famílies modestes. És a dir, hi havia un grup de gent que havia passat; si més no, per les ensenyances mitjanes, el que suposa que almanco en teoria, havien tastat i assaborit certes inquietuds culturals, llavors encara inèdites a nivell de poble. (No cal oblidar que, per exemple, entre la infantesa que descriu Mn. Galmés a "Flor de Card" i la que passarem aquells que ja hem doblegat els trenta-cinc, hi ha certes diferències, però molt subtils).

El "Tele-Club"

El grup de gent a qui no acabava d'omplir la rutina de "dissabte: cine, diumenge matí: missa i vermouth, diumenge horabaixa: cafè i sala de festes i diumenge a vespre: cine" i que comença a mostrar certes inquietuds que obviament (és obvi si es recorda la personalitat de Mn. Perelló) no trobaren ressò en aquells "Centro", el funcionament del qual estava sotmès a la pura i simple voluntat del rector.

Esment el "Centro" perquè crec que amb una altra persona en el rol de rector, l'Església hagués pogut aglutinar, i en certa manera dirigir aquestes inquietuds, com s'esdevení a molts altres pobles de l'illa, aspecte que ens quedarem amb l'endarrer de saber si hagués estat o no convenient en relació

(*) Junta de Coordinació: Intent per part del poder municipal de dur el Club Card a solc, en el sentit de que fes activitats, però que no s'aficàs ni poc ni gens en els quefers dels qui manaven.

als resultats aconseguits.. És a dir, la rutina del poble no ens omplia, ens avorriem, necessitàvem fer coses!

Resultant de tot això és que a l'any 71 hi va haver l'intent de muntar un tele-club semblant al que, de manera un tant exemplar -per això era "pilot"- funcionava a Sineu. Eren peces d'un engranatge, d'una xarxa muntada a nivell de tot l'Estat propiciada pel llavors ministre d'Informació i Turisme, Sr. Fraga Iribarne.

Paper dels "catalans" (2)

Tot a punt i engrusat (cartells en el bar Olímpic -sobre el que llavors era una revolucionària màquina de discs- amb convocatòria d'assemblea i elecció de junta inclosa) els catalans digueren nones, que fabulós això de muntar un club, però que de "tele", res.

I amb l'exemple del Club Llevant d'Artà i amb el raonament de que un grapat de llibres i una televisió no compensaven una possible submissió ideològica no sòlament ens convenceren, sinó que en fariem de la independència una mena de bandera que, a la llarga, sens dubte, ens havia de donar una certa personalitat però que indubtablement també tindria un cost, sobretot a nivell de relacions.

L'arbre comença a arrelar

Poc abans de dinar de la Segona Festa de Nadal de l'any 1971, en Miquel Vaquer, llavors batle de la vila, inaugurava solemnement el Club card.

Aleshores tot era cuolla i la possibilitat de fer tot allò que tantes vegades havíem manifestat faltava a Sant Llorenç: conferències, exposicions, cursets... idees d'un i d'un altre que s'havien de perfilar, concretar i... portar a lloc.

Dins tota aquesta pluja d'idees -moltíssimes de les quals sortosament, i com tots sabem, acabaren en activitats i realitzacions- en el moment de la inauguració, ja en tenia dues de remugades, parlades i gairebé perfilades:

* Aquí es podia i s'havia de muntar una revista local a imatge i semblança de "JOVENT" (S'Alqueria Blanca. Maig 1970-Agost 1971), de la qual en vaig esser col·laborador i alhora en vaig aprendre la senzilla tècnica(3)

* Havíem de fer alguna cosa de cara als nins/nines i no sòlament concursos de dibuix i/o redacció. ¿I si féssim campaments?

Crec que ni tan sols els qui hi teníem les mans més engrunades n'érem conscients, llavors, ni de la volada que arribaria a agafar el Card -volada que tendria la seva explosió externa més àlgida en la "Setmana Cultural en honor de Mn. Galmés"- ni del sentit d'avançada d'aquelles primeres passes (l'explosió de la premsa forana ; dels clubs d'esplai i del renaixement dels balls populars... no s'esdevindria fins anys després).

Dins aquest contexte de moguda, d'activitat, havia de néixer el que d'alguna manera podem anomenar, com veurem, "una experiència educativa". Faig referència als 13 anys de campaments.

Guillem Pont
(Continuarà)

(2) "Catalans": en sentit figurat eren els llorençins que seguien estudis universitaris a Barcelona i que en temps de vacances, a més de contar-nos les seves vivències/anècdotes, tenien un determinat pes específic a l'hora de prendre decisions.

(3) S'Alqueria Blanca fou el poble on vaig desenvolupar la meua pobra tasca docent en el curs 1970-71.

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA MCMVI 86

L'any 1906 es va celebrar a Barcelona el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana. En va ser el principal promotor mossèn Alcover, el qual havia publicat l'any 1901 la seva Lletre de Convit. Amb aquesta Lletre, mossèn Alcover aconseguí, gràcies a l'entusiasme que existia en aquells anys a favor

de la nostra llengua, ajuntar els esforços d'un grup nombrós de persones d'arreu dels països de parla catalana, a fi de col·laborar en un projecte ambiciós, el Diccionari.

El Congrés de 1906 reuní més de 3.000 congressistes. Va ser alhora la culminació d'un procés que, iniciat amb la Renaixença, portà a uns moments històrics d'exalçament de la llengua catalana i la partença en la realització d'una tasca científica formidable, els moments més transcendents de la qual foren els següents: l'any 1907 es fundà l'Institut d'Estudis Catalans; el 1913 es promulgaren les Normes Ortogràfiques; l'any 1917 es publicà el Diccionari Ortogràfic i el 1918 la Gramàtica Catalana; l'any 1932, el Diccionari General de la Llengua Catalana, de Pompeu Fabra, considerat normatiu.

Per altra banda, l'any 1930 s'acabà de publicar el primer tom, en fascicles, del Diccionari Català-Valencià-Balear. Mossèn Alcover morí el 1932 i la continuació del Diccionari restà en mans de Francesc de Borja Moll. El seu darrer volum sortí a llum el 1962.

A l'entorn del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana es desenrotllà, doncs, una activitat cultural intensa, d'una importància decisiva en la recuperació de la nostra llengua. Enguany, del 30 d'abril a l'11 de maig s'ha de celebrar el Segon Congrés.

El II Congrés Internacional de la Llengua Catalana està estructurat en set Àrees Científiques:

- 1.- Plantejament i processos de normalització lingüística, a Lleida.
- 2.- Mitjans de comunicació i noves tecnologies, a Perpinyà.
- 3.- Sociologia de la llengua, a Girona.
- 4.- Llengua i dret, a Andorra i Barcelona.
- 5.- Lingüística social, a Palma.
- 6.- Ensenyament, a Tarragona.
- 7.- Història de la llengua, a València.

Formen la Presidència d'Honor d'aquest Segon Congrés l'Emm. i Rvdm. Sr. Joan Martí i Alanís, Co-príncep d'Andorra; el M. Hble. Sr. Gabriel Cañellas i Fons, President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears; el M. Hble. Sr. Joan Lerma i Blasco, President de la Generalitat Valenciana; l'Excm. Sr. Santiago Marraco Solana, President de la Diputació General d'Aragó; i el M. Hble. Sr. Jordi Pujol i Soley, President de la Generalitat de Catalunya.

Per altra part, hi participaran, a més dels millors científics de parla catalana, romanistes, filòlegs i altres científics estrangers de gran prestigi a tot el món, coneixedors de la situació sociolingüística de la nostra llengua. Així com el Primer Congrés, a part de la forta emotivitat que el caracteritzà, ajudà a empènyer la normalització, és a dir, la creació d'una normativa gramatical, el Segon Congrés hauria de ser l'embranchada vers la normalització decidida de la llengua catalana en tots els àmbits.

Pere Josep Lluï

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA FULL D'INSCRIPCIÓ

CAB _____

NOM _____
 (PATRONÍM)
 COGNOM _____
 (PATRONÍM)

DOMICILI _____

POBLACIÓ _____ CODI POSTAL _____

COMARCA _____ PÍS _____

TEL. FERMA _____ EDAT _____

TEL. PARTICULAR _____ PROFESSION _____

• Vol adscriure's a l'àrea:

(és opcional)

- 1a. PLANTEJAMENTS I PROCESSOS DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
- 2a. SOCIOLOGIA DE LA LLENGUA
- 3a. LINGÜÍSTICA SOCIAL
- 4a. MITJANS DE COMUNICACIÓ I NOVES TECNOLOGIES
- 5a. LLENGUA I DRET
- 6a. ENSENYAMENT
- 7a. HISTÒRIA DE LA LLENGUA

• Vol col·laborar en l'acció:

(és opcional en tot cas, indistintament de les àrees)

- PRESENCIA DEL CONGRÉS A LES ESCOLES
- PROMOCIÓ DE NOUS CONGRESSISTES
- CATALÀ A LA INDÚSTRIA I AL COMERÇ

• Vol acollir algun congressista a cas seva.

SI NO

• Invitarà algun congressista pel seu compte

SI NO

Escolliu la vostra opció:

A. Per persones

	Ptes.
☐ Congressista de Número	5.000
☐ Congressista de Número amb quota reduïda (per a escolars, universitaris, solistes, casos especials)	2.500
☐ Congressista de Número Especial	15.000
☐ Congressista Col·laborador	40.000
☐ Congressista Col·laborador Especial	100.000
☐ Congressista de Mèrit	250.000
☐ Congressista de Mèrit Especial	500.000

B. Entitats o Empreses

☐ Entitat o Empresa Congressista de Número	25.000
☐ Entitat o Empresa Congressista de Número Especial	50.000
☐ Entitat o Empresa Congressista Col·laboradora	100.000
☐ Entitat o Empresa Congressista Col·laboradora Especial	250.000
☐ Entitat o Empresa Congressista de Mèrit	500.000
☐ Entitat o Empresa Congressista de Mèrit Especial	1.000.000

Aportació per a la compra d'una porció de serveis d'un parc històric-cultural (és opcional)

- 1.000 ptes. 50.000 ptes.
- 5.000 100.000

Quantitat total a pagar (drets de congressista + aportació per al parc històric-cultural)

ptes.

Forma de pagament

- Taló nominatiu a favor del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Adreçat al full d'inscripció i enviat no solt a la Secretaria General del Congrés

- A través de qualsevol Banc o Caixa d'Estalvis, al compte «II Congrés Internacional de la Llengua Catalana». En aquest cas enviar el full d'inscripció adjuntant-hi el duplicat de l'ingrés fet a la Caixa o Banc, o la fotocòpia.

Data i Signatura:

Carnet del Congressista

Núm. _____ se omple pel Congrés

Secretaria General del Congrés, Rambla Catalana, 15, 1er. 2a.
 Tel. 317 88 44 - 08007 BARCELONA

La Conselleria d'Economia i Hisenda del Govern Balear ens ha fet arribar, com cada any, les dades de les Balears corresponents al 1984. El llibre és una bona recopilació de la informació econòmica referent a les Illes, duita a terme per l'Institut Balear d'Economia, que enguany introdueix unes taules comparatives amb altres regions espanyoles.

Vegem, molt superficialment, les que fan referència a Sant Llorenç en els camps agrari i de població.

* Població	4.066
Homes	2.014
Dones	2.052
* Densitat	49'54 hab/qmt2
* Evolució de la població	
1970	3.924
1975	4.149
1982	3.992
1983	4.049
1984	4.066
* Nombre de finques agràries	
De més de 5 Ha	136
De 1 a 5 Ha	1.015
De 0'5 a 1 Ha	946
De menys de 0'5 Ha	1.046
* Règim d'explotació de les finques	
En propietat	6.058 Ha
Llogades	-
Amitges	950 Ha
* Nombre d'explotacions agràries	
1962	755
1972	1.069
* Superfície cultivada	70'79%
* Superfície no cultivada	29'21%

Recopilat per Josep Cortès

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA DE MALLORCA

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca, amb la col·laboració i patrocini de la Caixa de Balears "Sa Nostra", convoca el Tercer Concurs Periodístic "Associació de Premsa Forana de Mallorca", amb l'objectiu de premiar els millors treballs sobre temes d'actualitat a Mallorca. El concurs es regirà per les següents BASES:

1.- Els treballs que hi participin estaran escrits en llengua catalana.

2.- Els treballs s'hauran publicat, dins els terminis fixats en aquesta convocatòria, a qualsevol de les publicacions associades.

3.- Podran participar-hi tots els col·laboradors habituals de les publicacions.

4.- Per optar al premi, els treballs s'hauran d'haver publicat dins els següents terminis: des de dia 1er de maig de 1985 fins al 30 d'abril de 1986.

5.- Per optar al premi, l'autor del treball, per mitjà del director de la publicació on hagi sortit a llum, enviarà el retall del mateix per triplicat a l'Associació de Premsa Forana, carrer Princesa, 24, Sant Joan.

6.- El jurat es donarà a conèixer en el moment de la concessió dels premis i el seu veredictes serà inapel·lable.

7.- El veredictes es farà públic dins el mes de maig de 1986. El lloc i el dia seran comunicats oportunament.

8.- L'Associació es compromet a editar els treballs premiats.

9.- Els premis que s'atorguen són els següents:

- * Tres premis de 30.000 ptes. cada un.
- * Un d'ells tindrà un premi d'honor consistent en una escultura de Pere Pujol.

10.- Els participants es comprometen a acceptar aquestes Bases. Els membres del Jurat resoldran els casos que no hi estiguin prevists.

**BINGO
SALA
IMPERIAL**

- * Dies feiners, a partir de les 6
- * Dissabtes i festius, a partir de les 5

MANACOR

Com que noltros som de sa bulla i mos agrada festejar ses coses que creim que ho paguen, dia 22 de febrer celebrarem amb un sopar es 14è aniversari de Flor de Card.

Si hi ha cap desenfainat que s'hi vulgui apuntar basta que mos ho digui abans de dia 16 i li farem lloc a sa taula, que no tenim per costum es negar un rovegó de pa a ningú.

Per estoviar disgusts a qualque despistat feim a sebre davant davant que continuarem amb sa sana tradició de pagar cadascú lo seu, no ser que s'Ajuntament se vulgui fer càrrec de ses despeses ara que tanmateix no ho han de donar an es batle...

Voldria equivocar-me, però posaria messions que ses ganes de figurar d'en Cañellas i n'Albertí acabaran per fotre ses "Dimoniades".

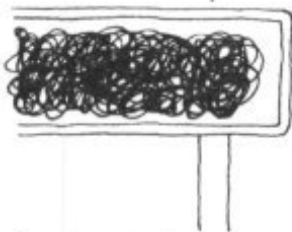
Sé de bona tinta que per l'any que ve ja s'havien compromès amb don Mateu per fer-la a Sant Joan, que té batle d'Unió Mallorquina, però en Cañellas no se va aturar de punyir fins que aconseguí que l'organitzassin a Muro, que són d'es seus.

Clar, com que tres mesos més tard són ses eleccions autonòmiques...

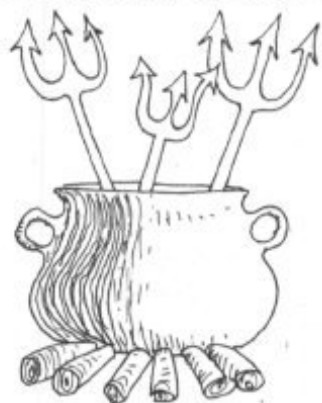
¿I que no trobau que comença a ser hora de llevar ets indicadores de s'entrada d'es poble i posar-hi es nous que plantaren en es començaments d'es terme municipal? Tanmateix així estan fets una porqueria i no serveixen per informar a ningú!

D'aquesta manera almanco donarien qualque passa per dur a terme es programa de normalització lingüística que aprovaren fa prop de tres anys i ets externs no constatarien que es nostro Ajuntament se'n fot de s'estat en què se troben es signes que l'identifiquen.

És freqüent sentir dir an es qui detenten es poder municipal que Flor de Card dóna d'ells una imatge més aviat negativa, cosa que els engresca de valent i és causa de contínues friccions.

S'obliden que sa revista és únicament un mirall que fa rebotir ses seves actituds cap a sa gent. Si no els agrada allò que s'hi reflecteix no cal donar sa culpa an es mirall, sinó canviar d'actitud.

Segons es "Diario de Mallorca", l'Església, sempre atenta a s'evolució d'es signe d'es temps, està acabant de redactar un catàleg actualitzat d'es pecats que avui en dia més tempten an es personal que campa per aquesta vall de llàgrimes.

Com que dins sa nova llista s'hi troba s'enganar a Hisenda i no complir ets acords d'es Plenari, en Barrufet, que com se sap és es meu assessor sobre temes municipals, m'ha assegurat que ja tenen permís de s'Ajuntament per ampliar s'edifici de calderes destinat an es nostre poble.

Si no van alerta es pressumibles futurs inquilins els fotran l'Infern per ui i llavonses el vendran a qualque manacorí amb duros.

Dins ets ambients polítics municipals se rumoreja que es Partit Demòcrata Popular -PDP-, encapçalat a nivell estatal per n'Óscar Alzaga i local p'en Bernat Polit, està fent passes per provar de substituir en Falera com a cap de llista de sa Coalició Popular.

I podeu creure i pensar i pensar i creure que es batle està ben però ben interessat en s'assumpcto!

Jo no sé a on arribarem!

Ara que pertot lleven ses festes d'es sants, aquí mos ne poşen p'es dimonis!

És ben ver que qui molt viurà moltes coses veurà!

Josep Cortès

EL VIDRE. VIDRIERS

Un servidor i Jaume Bover, al nostre llibret titulat "La Dragonera", quan parlem de l'orxella afegim que a més dels orxellers hi havia altra gent que escodrinaven les costes per recollir determinades herbes. Antoni Sala, vidrier de Ciutat, l'any 1463 entregà 5 sous al procurador reial "per licència que li doní que puscha tallar erba per fer soza per a vidra en la illa davant la illa de Sancta Ponça", o sia en els Malgrats. Després li fou confirmat per 10 anys perquè dins l'any passat ningú li havia fet contradicció ni tampoc "ha comparegut algú qui's mostra haver dret de senyoriu en la dita illa".

Darrerament he localitzat altres documents referents al vidre i vidriers: dia 27 de març de 1405, Guillem Sanç, mercader de Perpinyà presentava una súplica davant el governador de Mallorca exposant que va venir de Barcelona a Mallorca amb un "càrrec de vidre obrat" i el confià a la dona Na Clara, mercadera i venedora de semblant vidre perquè el venés; de fet l'ha venut quasi tot però no hi ha manera de passar comptes. (ARM SU 32 f. 91).

L'any 1448, Joan d'Amades, vidrier ciutadà, reconeixia deure 59 lliures, 4 sous i 6 diners a Antoni Picó, mercader valencià, preu de 73 quintars i 80 lliures de sosa, a raó de 16 sous el quintar. (ARM prot. Berna Contestí C-106 f. 13). Uns anys més tard, el 1451, Joan Vallets, vidrier ciutadà, també reconeixia deure a Pere Borroll, mercader d'Alacant, 39 lliures, 7 sous i 6 diners, preu de certa quantitat de vidre. (Id C-105 f. 40).

El mes d'abril de 1498, Jeroni Àlvares, vidrier, i muller Cília, per poder pagar al mercader Joan Forcadell 10 lliures i 2 sous deguts per raó de 12 quintars i 65 lliures de sosa, a raó de 16 sous el quintar, li assignaren semblant quantitat sobre una major suma que havien de rebre de la senyora Dameto. Dos anys després trobam documentat Miquel Caressena, vidrier oriünd de València, ara habitador de Ciutat. (ARM prot. Joan Sala S-576 f. 8v i 83).

L'any 1501, Bartomeu Ribers, vidrier, va vendre a Gabriel Sitges, sastre, una botiga i taules, situada al carrer del Vidre de Ciutat, per preu de 5 sous. (Id S-578 f. 15v). Anys més tard, el 1506, Sebastà Reial, d'Algaida pagava un deute a Antoni Sala, vidrier. (Id S-580 f. 45).

De dia 23 de març de 1348, és una carta reial que parla de les llenyes i cendres del Regne de Mallorca per fer vidre i sabó

(ARM LR 14 f. 31). Dos anys abans el governador de Mallorca havia escrit al de Menorca prohibint el que ningú tallàs llenya per fer cendres (ARM LC 6 f. 161).

El mes de desembre de 1328, Miquel Gallard de Magalló, major de 18 anys, prometia estar amb Guillem Humbert, vidrier, durant un any; el serviria i portaria vidre per la vila per vendre; el mestre el tendria vestit i alimentat. Semblant contracta signava, el mes de setembre de l'any següent, Pere Corró de Sa Bisbal, comtat d'Empúries, major de 20 anys, que es col·locava amb dit mestre vidrier mallorquí. (ACM prot. Pere Arich nº 14.556 s.f.).

Aquest mateix temps, els procuradors reials de Mallorca varen vendre 16 quarteres de blat als germans Guillem Roger i Bernat Roger "vidriers qui fan vidre a la paròchia de Calvià". (ARM RP 1.942 f. 108v).

El Gran i General Consell, en la reunió de dia 3 d'abril de 1410, tractava sobre la súplica presentada per Nicolau Coloma, vidrier, referent al contracte fet entre ell i els jurats de Ciutat "per ocasió del forn del vidre e de las vendes d'aquell". Els consellers concorden que sia vist i examinat aquest fet. (ARM AGC s f. 22v).

Ramon Rosselló

ORXELLA

El mes d'abril de 1474, Antoni Lana, orxeller, col·lia orxella a Eivissa a compte de Lluís Sanç, de València, i en tenia collits 10 quintars. L'estat de comptes era registrat a dos llibres; sembla que el dit mercader Sanç no pagava. (ACA reg. 3.432 f. 29v).

Després de desfilars per diversos carrers del poble, les comparses, que havien sortit de l'escola, passaren per la plaça de l'Ajuntament per saludar les autoritats i oferir al públic una mostra dels seus balls.

Gairebé totes les "forces vives" de la vila s'assegueren davall els porxos de La Sala per veure la festa d'aprop.

Com mostra la fotografia, el "dimoni gros" de Pere Pujol també s'afegí a la festa.

Les autoritats locals, autonòmiques i les d'altres pobles de l'illa entregaren una figura de bronze, obra de l'escultor artanenc Pere Pujol, a les comparses que participaren en la "Dimoniada".

A la fotografia, el batle de la vila, en Bartomeu Brunet, n'entrega una a un dimoniot dels més ferests.

Naturalment, el dimoni és el de l'esquerra.

Els presidents de la Comunitat Autònoma i del Consell Insular, oportunament separats per una columna per si de cas, presidiren la festa.

El capvespre en Cañellas va anar a fer campanya dins l'Associació de Jubilats i els va prometre quaranta mil duros. N'Albertí, en canvi, en vista de que feia bon dia, es va estimar més presidir el partit de futbol que disputava el Cardassar.

Un bon polític no ha de desapropiar cap ocasió de guanyar imatge.

Encara que climatològicament no es pogués demanar un dia millor, l'assistència de gent de fora poble no fou tan nombrosa com s'esperava. Havier parlat de quinze mil persones i cap dels llorencins i externs consultats va esser del parer que n'hi hagués més de deu mil.

La plaça de l'Ajuntament no es va veure plena en tot el matí, i això que era el centre del trull.

Així i tot deu mil persones són més que suficients per considerar-la un èxit d'assistència.

Vaig haver de trescar una bona estona per poder trobar un infant que es miràs els dimonis amb una certa desconfiança. No fa falta dir que no vaig esser capaç de localitzar-ne cap que ploràs desconsoladament davant la infernal imatge.

Es veu que, almanco a Sant Llorenç, l'acudit "el dimoni ja no fa por a ningú" continua tenint absoluta vigència.

La fotografia no correspon a la "Dimoniada", sinó a les benedïdes de Sant Antoni.

L'esculptura de Pere Pujol la bona organització foren les característiques que més ressaltaren els convidats. No hi va haver embussos ni corregudes de darrera hora gràcies a l'excel·lent engranatge que havia muntat en Pere Bauçà "Mauri".

A la fotografia, aspecte que presentava el magatzem municipal amb set-cèntes cinquanta persones assegudes a taula empassant-se un bon plat d'arròs.

Josep Cortès

ELS REIS

Els Reis es varen preparar amb un parell de dies d'antelació. L'ambientació de la festa va córrer a càrrec del SMOE, l'APA i un grup de joves. Els nins varen decorar el carrer Major amb material fet seu, preparant l'arribada dels Reis portadors de les joguetes esperades.

Hem de dir que el temps va ésser molt fred i que les joguetes es varen haver de repartir molt aviat per tal de no banyar-se.

CONFERÈNCIA

Dia 24 a l'escola i organitzat pel SMOE hi va haver una conferència a càrrec del Dr. Rafel Galmés damunt higiene dental.

FOGUERONS

Com és tradicional per aquestes dates, el poble ha tornat bullir amb els foguerons. Un parell de dies abans es va preparant i tallant la llenya que es cremarà la nit de Sant Antoni. Com ja és també tradicional l'Ajuntament repartí coques i vi a cada un d'ells, contribuint a animar la festa.

GRIP

Pareix ésser que Sant Llorenç s'ha vist afectat per una epidèmia de grip, ja que són moltes les persones afectades per aquesta malaltia. Hem de fer notar que el grip avui en dia no té misteris per als metges, amb la gran quantitat d'antibiòtics que hi ha en el mercat. Això vol dir que no hi ha que preocupar-se, ja que no arribarem a situacions extremes. Volem fer notar el nostre desig per a que tots els qui l'han tengut o encara el tenen s'amillorin.

TROBADA DE BANDES

El dia 26 i a Porreres es va fer una Trobada de Bandes de Música mallorquines amb l'assistència de la nostra.

SANT ANTONI

Les beneïdes no varen ésser gaire concorregudes degut, segurament, al mal temps del matí, que va fer que la gent no s'animàs a preparar les carrosses. Eren a les tres del capvespre i a les dues encara brusquejava.

NOCES

Manuel Roma i Fuentes i Antònia Galmés Ballester esa casaren el dia 23 de desembre a Son Carrió. Enhorabona!

NAIXAMENTS

Bernat Brunet Llinàs, fill de Bernat i Catalina, neix dia 23 de desembre a Sant Llorenç. Salut!

Pere Josep Sastre Vaquer neix dia 27 de desembre a Sant Llorenç. És fill d'en Pere Agustí i na Margalida. Enhorabona!

Silvia Piñero Font, filla de Francisco i Bàrbara, neix dia 5 de gener a Son Carrió. Salut!

DEFUNCIONS

En Miquel Salas Sureda, casat, mor dia 15 de gener a Sant Llorenç a l'edat de 84 anys. Que el vegem en el Cel.

Catalina Pont Mesquida, vídua, va morir a Sant Llorenç als 79 anys dia 18 de gener. Descansi en pau.

Magdalena Galmés Sansó morí a Sant Llorenç dia 24 de gener. Era casada i tenia 74 anys. Al Cel sia.

Maria Galmés
Antònia Servera

Que fa

el Consell Insular
en Turisme, Indústria i Comerç

El pilar més important de la nostra economia, rep suport del Consell Insular de Mallorca a través d'estudis i enquestes d'aquest mercat.

El Consell Insular de Mallorca ajuda en general totes les activitats promocionals tant a nivell nacional com "Un hivern a Mallorca", com a nivell internacional —"Congrés anuals d'Agents de Viatges de diverses nacionalitats" "Congrés Mundial de la Tercera Edat (FIAPA)"—
Edita guies, mapes, cartells i altres publicacions destinades a facilitar el coneixement de l'illa.

També mereix destacar-se la campanya de neteja de platges i altres llocs d'interès turístic.

Manté oberta una oficina d'informació turística a Alemanya i hi ha previst d'obrir-ne una altra al Regne Unit.

Col·labora també amb les oficines de turisme que hi ha en els municipis turístics.

Anualment distribueix el canó d'energia entre els ajuntaments afectats per la producció i la transformació energètica.

Promou la celebració de conferències, fires i cursos que activen la indústria i el comerç.

Subvenciona i impulsa l'ús d'energies alternatives.

Consell Insular
de Mallorca

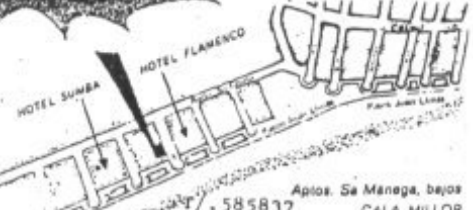
C/ Patru Reial, 1

LEE - MIRTO - LAGOSTE - PULLIGAN

MARLBORO - WRANGLER - LEVIS

BOUTIQUE
CONFECCION
SEÑORA
Y
CABALLERO

Aptos. Sa Manega, bajos
CALA MILLOR
Tel. 585837

BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

BANESTO

La major empresa bancària d'Espanya al seu servei.

- * MATERIAL FOTOGRÀFIC
- * ARTICLES DE LABORATORI
- * FOTOGRAFIES DE MARGALIDA MOREY

S'ESTUDI

General Mola, 11-E
(Baix de'a Cos)

Tel. 55 40 78 MANACOR

JOIERIA FEMENIAS

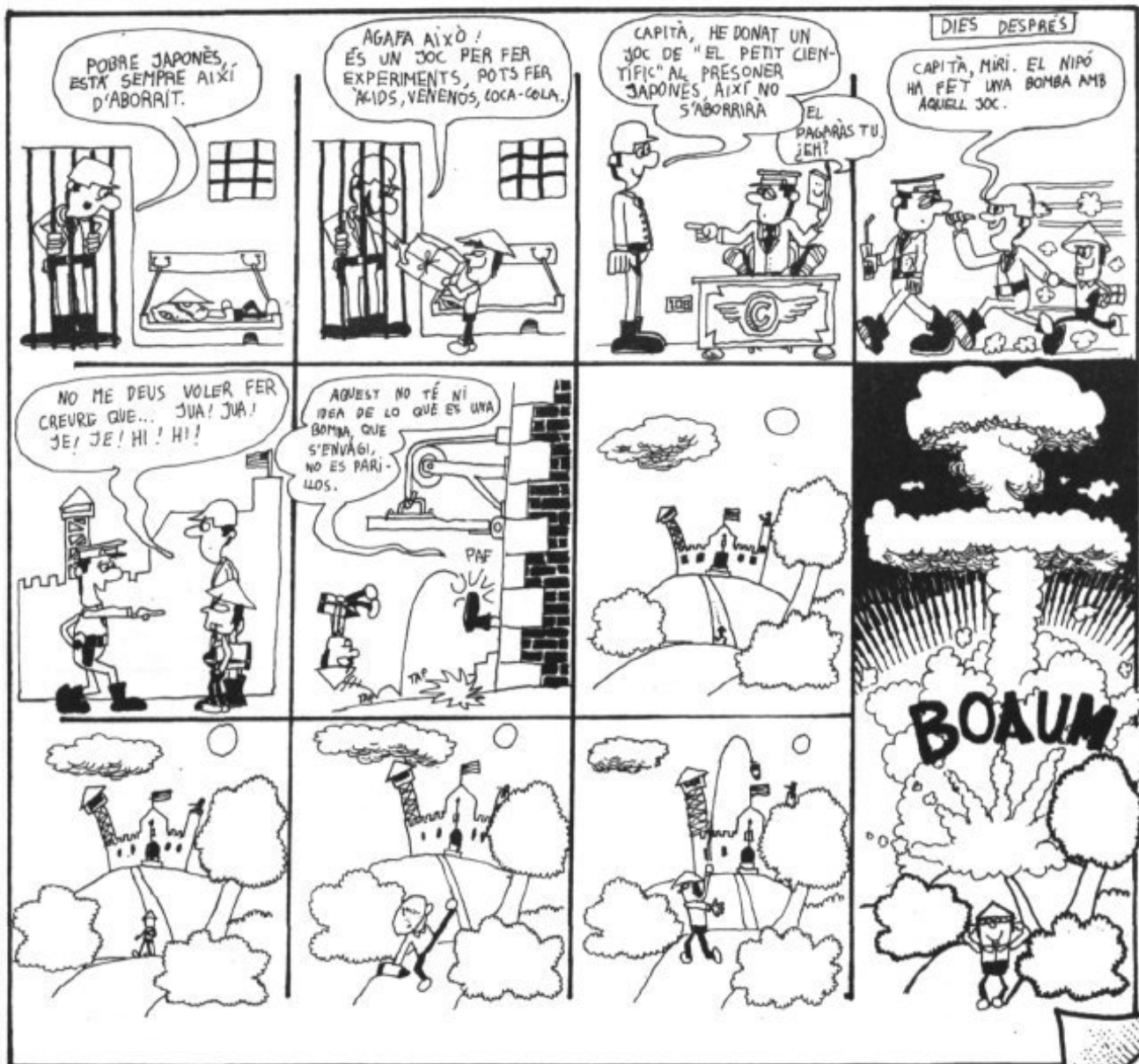
LLISTES DE NOCES
OBJECTES DE REGAL

Carrer del Rector Pasqual, 8 * T. 569072

CORRE
CORRE

L'ARTIGUE '86

PROGRAMA D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT

La salut no és només responsabilitat dels metges. En la defensa i promoció de la salut han de participar i aportar llurs coneixaments específics tot tipus de tècnics, però, fonamentalment, la salut és responsabilitat individual i de tota la comunitat.

La salut és responsabilitat individual i de tota la comunitat.

Es per això que proposam una educació per a la salut, com un procés d'informació, de responsabilitat de l'individu per tal d'adquirir els coneixaments, les actituds i els hàbits bàsics per a la defensa i promoció de la salut individual i col·lectiva.

Per tant, els mestres de l'escola Guillem Galmés i el S.M.O.E. presentam un programa de doble vessant:

a) Un programa d'educació per a la salut, que duran a terme els mestres. Contempla:

- * Salut dental (Començarem a principis de febrer)
- * Educació sexual

b) Un programa de formació-informació per als pares, en el qual estan programades unes xerrades mensuals a càrrec de metges i especialistes.

El passat divendres dia 24 es realitzà la pri-

mera d'elles. El dentista Sr. Rafel Galmés ens parlà de la higiene dental: les mesures preventives, l'alimentació més adequada per a tenir les dents fortes, els hàbits de neteja, etc. La xerrada fou prou interessant i hi assistiren una cinquantena de persones.

També participen en aquest programa un grup de pares interessats en el tema que han format un "taller de salut" que es reuneix mensualment. La seva primera tasca ha estat tabular les enquestes que passarem a tots els nins sobre la "higiene dental", a la qual cal ressenyar:

-L'elevada freqüència en què els nostres nins mengen llepolies.

-L'elevat percentatge que menja xiclets.

-Sols es renten les dents una vegada cada dia.

-Hi ha un 50% que no han anat mai al dentista.

Crec que si ens hi posam tots, pares i mestres, podrem reduir el nombre de càries i ajudar el nins a adquirir l'hàbit de rentar-se les dents, així com fer-los perdre la por d'anar al dentista al menys una vegada cada any.

Els vostres fills us informaran de la pròxima xerrada. Esperam l'assistència de tots.

Maria Bel Sancho

ESPORTS

SOLER »« PONT

Carrer Nou, 35 T.569310 SANT LLORENÇ.

VIDRES I MIRALLS

CRISTALLERIA
Sant Llorenç

Carrer Major, 71
Telèfon 56 92 11

RESTAURANT SALVADOR

POLLASTRES ROSTITS

PORTO CRISTO

Sureda, 1
Telèfon 570624

CA'S SERVERI

TALLER MECÀNIC
REPARACIONS EN GENERAL

Cordassar, 25 * SANT LLORENÇ

Quan jo era bergantell
m'aixecava dematí,
perquè abans d'es sol sortir
havia d'esser a Son Jaumell.

Allà jo estava llogat
i molt que me divertia,
perquè una capdeperina
cada dia se'n venia
i estava an es meu costat.

I un dia que se torbava
i se va arribar a entregar
i jo la vaig saludar;
i aquí me va dir ben clar:
ja em som enamorada.

Anava amb una pandilleta
quan anava a passejar
per aquí i per allà,
però sempre en bicicleta.

Dins sa meva juventut
passaren moltes cosetes;
molts de pics anàrem a Lluc
però sempre en bicicletes.

Quan vàrem esser a Caimari
sa costa va començar;
vàrem dir: les hem de pujar.
Jo me vaig posar a cantar
i pareixia un canari.

I quan vàrem arribar
hi havia molta de neu.
Mos vàrem agenollar
davant la Mare de Déu.

Verge de Lluc coronada
ara mos teniu aquí;
donau-mos un bon camí
per escriure i per llegir
i farem qualche glosada.
Sa gent se vol divertir
i això a molts els agrada.

Jo no som glosador fi
però m'agrada es glosar;
a mí es qui em va ensenyar
va esser es padrí d'es molí.

M'ensenyà de fer cançons,
sempre me recordarà,
llavors ses oracions
quan havia de combregar.

Mos va fer una nevada
i ses taronges va matar.
A Sóller mos varen salvar
perquè mos ne varen enviar,
però la pagàrem cara!

Es dia d'es fogueró
es poble va una rissa;
torram molta llengonissa
i qualque botifarró.

Jo tenc molta d'alegria;
ses coses me van molt bé;
jo me'n vaig a Ca's Corder
amb en Biel Cerraller,
perquè és un café que té
molta de categoria.

Un puput felanitxer
i un mussol de Vilafranca
varen anar a donar branca
a una tòrtora blanca
dalt d'es Coll d'es Vidrier.

Un dia ben dematí
que me'n vaig anar a caçar,
vaig agafar un sebelí
que feia més d'un quintar.

Jo tenc molta de carrera
i duc una bona creu;
si mirau es de darrera
sempre vos conformareu.

Un negoci vaig posar
de gallines forasteres;
per dins aquelles voreres
moltes rates lletiscleres;
es galls estaven amb elles
i se varen multiplicar.
I un dia em vaig aixecar
perquè no me fiava d'elles,
i almanco varen passar
deu mil lloques aventureres,
i anàrem a ses garberes
i tot m'ho varen escampar.
Jo les vaig cabussar es ca
i es veïnats de per allà
tots se varen entregar,
queixes me varen donar
que els feien ses voreres.
Vaig dir: les hauré de llevar
an aquestes punyeteres!
I es marxando va passar,
te faré escoltar
i crec que te farà ganes;
an això t'ho puc pagar
a deu duros es quintar,
només que hi hauré d'embarcar
i haurà d'esser en tres vegades.
Llavors em vengué a avisar
que podia anar a cobrar,
i entre tot va resultar
quanranta-nou tonelades.

Joan Mesquida Estelrich
és es meu nom vertader.
Si m'havieu de mester
jo sempre vos serviré
tant si és pobre com si és ric.

Joan Carbó

&

AUTOESCOLA
CARDASSAR

major, 22

ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL
Telèfon 569067 * SANT LLORENÇ

Els nostres avis associaven la idea del gener amb el sentit del principi del món i de totes les coses existents. Una vella creença que encara perdura suposa que la Creació va iniciar-se el dia primer de l'any del nostre calendari actual i que la fi del món es produirà el dia darrer de desembre.

Hom creu que durant el gener la lluna influeix damunt de les coses terrenes molt més que durant la resta de l'any. Sembla que la primera divisió calendàrica fou feta a base de l'observació lunar i que el sistema cronomètric solar representa una segona època dins el càlcul i ordenació del temps. Fins a temps ben recents hom qualificava els calendaris de "llunaris", i encara avui és ben viu el terme a les Balears i en algunes contrades continentals orientals, emprat per a qualificar llibres de virtut meravellosa en record dels vells llibres de ventura basats en l'astrologia.

Els qui volien anar-se'n de casa, fos per la causa que fos, creien que aconseguirien llur desig amb tot èxit i sense entrebancs de cap mena si iniciaven llur empresa el dia cinquè de la lluna nova de gener. És també general la creença que aquest dia marca el temps que farà durant tot l'any.

El gener és el moment més a propòsit per a cavar i podar la vinya, així com per a plantar, empeltar i treballar els arbres fruiters de fulla xaruca, especialment l'ametler, la prunera l'albercoquer i la pomera. També és bon temps per a sembrar plantes d'horta, especialment l'all i la ceba.

Dia 1, Cap d'Any.- Antigament l'any començava per l'Encarnació, o sia el dia 25 de març. El rei Pere I el Cerimoniós, amb la finalitat d'honorar més la festa de Nadal, va manar que als seus dominis l'any comencés per nadal, i per aquest motiu des del 1350 al reialme d'Aragó van coincidir i fusionar-se els dies de Nadal i de Cap d'Any. Aquesta distribució calendàrica va persistir a casa nostra fins al regnat de Felip II de Castella, en el segle XVI.

Dia 6, els Reis.- És el dotzè dia després de Nadal i correspon al dia en què els romans celebraven les festes dedicades a Saturn. A més de portar joguets als nins que havien fet bonda durant l'any, a diversos indrets de Mallorca se celebrava una representació rústica i camperola de l'adoració dels Reis: el Rei Herodes.

Dia 7, sant Ramon de Penyafort.- Conta la tradició que, veient-se impossibilitat de

viatjar de la Ciutat de Mallorca a Barcelona per mor d'un orde reial, va tirar el seu mantell a l'aigua, va plantar-hi el gaiato i féu servir la imatge del Sant Crist com de timó, aconseguint realitzar la travesia en sis hores. No és estrany, per tant, que el tinguin per patró els pescadors i la gent de mar en general.

Dia 7, sant Julià.- El tenien per patró tots els qui s'havien de guanyar la vida anant pel món sense vendre, ni comprar, ni treballar, ni tragar, i que fins cert punt vivien de la voluntat pública. No consta en cap document que entre aquests s'hi trobasin els regidors d'ajuntament.

Dia 15, sant Mauri.- Home de mar que, amb unguent de fel de peix, guaria de mal de trencadura i de llomadura.

Dia 17, sant Antoni.- És tingut per patró dels animals, especialment dels domèstics, que conviuen amb l'home. Hom els fa passar, ben engalanats, per davant de l'església on són beneïts per tal de presservar-los de mals durant la resta de l'any.

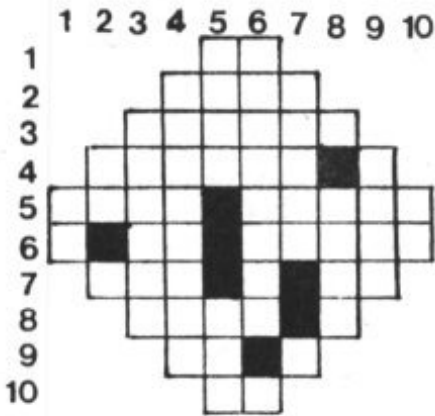
La vespra abans de la festa s'encenen foguerons i la mainada hi salta pel damunt. Sembla que obeeixen a vots de poble fets durant una epidèmia molt terrible que segles passats va ssolar aquestes contrades.

Dia 20, sant Sebastià.- Segons tradició aquest sant era pescador de canya. Com que estava en gràcia de Déu pescava els peixos més grossos i millors i els altres pescadors li tenien enveja. Un dia, mentre pescava, va entrar al mar a banyar-se i quan va sortir, els altres pescadors el lligaren a un arbre i, amb uns dards fets amb la seva canya de pescar, van ferir-lo de mort. És, per tant, patró dels pescadors de canya.

Dia 22, sant Vicenç.- Conta la llegenda que sant Vicenç era vinater i que amb una engruna de vi dolent, agre i ingrati, per obra de la seva gràcia divinal, feia tantes bótes de vi com volia i de tantes menes com desitjava, des del vinagre fins al vi dolç i ranci, al rasolis, a la mistela i a la malvasia. Anava pels camps i, per tal de convertir heretges i incrèduls, agafava la carabasseta de vi que portaven per a remullar el menjar i en feia sortir una portadora, i així, amb bon vi, combatia l'heretgia i convertia la gent. Per aquesta raó l'invoquen tots aquells qui tenen relació amb el vi

Del "Costumari Català"

MOTS CREUATS

HORIZONTALS.- 1.-Anyell. 2.-Vas de beure amb peu. 3.-Neta pulcre. 4.-Acció de calar les veles. Nom de lletra. 5.-Natural de la par exptional d'Àfrica, de sang àrab o barbaresca. Protecció. 6.-Vocal. Metall groc. Imitar exactament algú o alguna cosa, esp, en els gests, actituds. 7.-Gos de presa. Símbol del iode. Símbol de l'americí. 8.-Nom de diferents espècies d'ocells d'aigua pertanyents a la família dels anàtides. Símbol del nitrogen. 9.-Símbol del tali. Copnsonant. 10.-Article contracte.

VERTICALS.- 1.-És el femení de l'adjectiu possessiu"mon". 2.-Símbol del cobalt. Vocal. 3.-Verbositat. 4.-Que colora, que serveix per tenyir o pintar. 5.-ôos esfèric generalment de fusta o vori. Nom de lletra. 6.-Pertanyent a l'epidèmia. Cinquanta. 7.-Sentència antiga. Símbol del sofre. 8.-Vocal. Títol que tenen alguns prínceps mahometans. 9.-Es diu d'un home que no té cura de la polidesa de la seva persona que va sempre mal engiponat, brut. 10.-Terminació verbal.

SOPA DE LLETRES

S M E S Q U I D A F
 U A B G M R C H L E
 R D C Ñ E J A I A M
 E D A R Ñ K Ñ V U E
 D R B F O N D X C N
 A N E O S M E Q S I
 F P B N O P N V A A
 Q R C P O N T I P S
 S T D F E S E Z I M
 G H M O R E Y I J K
 S A N T A N D R E U

Dins aquesta sopa de lletres hi trobareu deu llinatges: coneguts.

En el dibuix de l'esquerra hi ha set errors, podries trobar-los?

FUGA DE VOCALS

S M P R _ L _ V _ _ N _ N R
 M _ _ C _ S T _ T , _ N S _ D _ G _ R R _ ,
 _ M B S ' _ S C _ D _ L L _ M _ N T _ R R _ ,
 D _ P _ R _ S _ D ' _ S C _ R _ R .

MARIA GALMES

SOLUCIONS

<p>FUGA DE VOCALS</p> <p>Sempre la venen anar ma costat, ansa de gerra, amb s'escudellam en terra, de pesa d'escurar.</p>	<p>MOTS CREUATS</p> <p>B COPA POLIDA CALADA MORO ALVA ANEC TL S AL</p>	<p>SOPA DE LLETRES</p> <p>S M E S Q U I D A F M O R E Y E P O N T P S V A A N S I S I E S B I D C N U E L U E R L A A M A L E M R C L E D A F</p>
--	---	---

Jaume Galmés

PORTO CRISTO 3, CARDASSAR 0.

Darrer partit de la primera volta.

Cal destacar el gran nombre de targetes que va mostrar el senyor Heredia, àrbitre del partit: un total de 10 cartolines grogues repartides entre els dos equips.

En el minut 6 de partit, l'equip visitant és castigat amb una pena màxima, però serà desaprofitada per l'equip local. Després d'això vendran dues ocasions de Cànoves. A partir d'aquests moments, el Cardassar estava tutejant al Porto Cristo, però, coses del futbol, és l'equip local el que s'avança en el marcador. La primera part acaba amb el resultat de 1-0.

Quan es duia un quart de joc de la segona part, el Port augmenta el seu avantatge: 2-0, precisament quan millor jugava l'equip llorençí. El Cardassar, però, lluny de desmoralitzar-se, va continuar atacant, però la defensa local es va mostrar molt segura durant tot el partit.

Podem concloure aquesta crònica dient que hi va haver bastanta gent per veure aquest partit de rivalitat comarcal, que el temps no va acompanyar massa i que, malgrat tot, hem de veure que el nostre equip va sucumbir davant el que fins ara és el millor conjunt de la Preferent.

R. LA VICTÒRIA 1, CARDASSAR 1.

Primer partit de lliga de l'any 1986 per a tots els equips de categoria Preferent. L'any nou no ha començat gens malament per a l'equip de Sant Llorenç, aconseguint un punt fora de ca-seva. D'aquesta manera es lleva un dels tres negatius que tenia.

Quant al partit, la veritat, no va esser de massa qualitat per part dels dos equips: insistint, tant l'un com l'altre, en jugar sempre pel centre i a bombejar pilotes, la qual cosa ens diu que el joc desenvolupat va esser realment pobre.

Els dos gols s'aconseguien a la segona part, concretament en el minut cinc Gómez obria el marcador. El gol del Cardassar fou degut a un penalt assenyalat dins l'àrea local pel senyor Fernández, àrbitre del partit. El llançarà Cànoves establint el resultat definitiu.

Finalment, dir que dins la monotonia general, si hi havia d'haver un guanyador aquest havia d'esser l'equip llorençí, que va gaudir de clares oportunitats de cara al gol, però que, per coses del futbol, hi va haver repartiment de punts en aquest primer partit de la segona volta.

CARDASSAR 1, POLLENÇA 0.

Partit jugat el dia de la "Dimoniada" i que fou presidit pel president del CIM, l'il·lustríssim Sr. Jeroni Albertí.

El capità de l'equip, Jordi Soler, no va jugar degut a que treballava de nit i així ho va sol·licitar.

El partit en sí va esser tirant a fluix; no és que fos avorrit, ja que hi va haver un domini altern del qual es va beneficiar l'equip que dirigeix en Sebastià Salem mercès a un únic gol que fou aconseguit per Cànoves a passada de n'Agustí.

Dos punts que es queden a Sant Llorenç però sense oblidar que l'equip visitant va disposar d'algunes ocasions per marcar.

Tres punts de tres partits és el balanç d'aquest Cardassar que combina bones actuacions amb qualque ensopegada. En fi, esperem que no segueixi perdent punts a casa i que tregui qualque resultat positiu en els seus desplaçaments.

ELS EQUIPS INFERIORS TAMBE COMPTEN.

Benjamins: Actualment ocupen el tercer lloc a la classificació. Aquests al.lots, promeses del nostre futbol, hi posen ganes i voluntat que es reflecteixen en el terreny de joc.

D'aquests equips destaquen, entre d'altres, en Pere Mas (líbero) i en Jaumet (extrem). Tots dos l'any que ve seran alevins.

Alevins: Enguany són bastant joves. D'aquesta manca d'experiència en podem donar fe, ja que són els penúltims classificats. Esperem que tinguin un poc més de sort i puguin, al final de lliga, ocupar una bona posició.

Infantils: Els infantils són, de tots els equips llorençins, els que van més ben classificats: en segon lloc. El secret? No hi ha secrets que valguin: senzillament el perquè de tan bona classificació l'hem de veure en funció d'uns al.lots que compleixen en els entrenaments i que fan tot el possible per jugar bé, demostrant que saben jugar a futbol.

Enhorabona des d'aquí als infantils i al seu entrenador, en Miquel Galmés, "Gento", part important dins l'engranatge d'aquest equip.

Juvenils: La seva trajectòria és la següent: dels 16 partits jugats, 13 punts aconseguits. Com veim es troben situats un poc més avall de la meitat de la taula. Allà on més fallen és en els partits disputats fora d'"Es Moleter". A destacar que s'ha fitxat un nou porter: li diuen Daniel i procedeix del Badia de Cala Millor.

BÀSQUET

No, no us pensau que es tracta d'una secció nova, senzillament, per aquestes festes, uns al.lots llorençins amants d'aquest esport es varen decidir a fer un torneig que comptava amb quatre equips. El resultat final és el que manco importa, ja que el que compta són les ganes que tenen aquests joves de formar un equip de bàsquet, cosa que esperen aconseguir en un temps no molt llunyà. Enhorabona a aquests al.lots que agraeixen des d'aquí el recolzament que varen tenir per part dels pares.

CAMP ROIG

Potser era a l'any 30, l'any en què el Rei restablí el règim constitucional, una vegada caiguda la Dictadura del general Primo de Rivera.

Però això no comptava, ni tan sols la lluita, molt més viscuda entre lliberals i conservadors. Només hi havia un objectiu: guanyar al contrari, marcar més gols, i sobretot superar els veïns de més aprop.

I la gent, com ara -adhuc més que ara- s'encalientia la sang al veure una presumpta injustícia sobre el terreny de joc polsós; i cridava desgargamellant-se i en parlava després a Ca'n Pinxo i...

Llenques més o menys planes de canya cosides a una lona i que es situaven sota la "calça" constituïen una bona defensa per a l'os de la cama en un joc on, a vegades, "esser mascles" suposava confondre les cames dels contraris amb la pilota.

En Pep "Mosca", en "Mesquida", el mestre Guillem "Conier", en Mateu "Polit", en Pedro "Mena", en Pedro "Sorrilla", en Sebastià "Tareu", en Pep "Sorrilla", n'Antoni "Mec", en Nofre "Madona", en Tomeu "Corem", en Pedro "Riera", n'Andreu "Rego" i en Nofre "Neula" constitueixen el que podríem anomenar "segona fornada" de jugadors llorencins d'un "F.C. Cardessar" encara ben grenyal.

No cal dir que els jugadors d'aquell Cardassar d'ahir suaven la camisa de bons i de veres, d'aquella manera que sòlament saben fer els qui juguen per simple i pura afició: posant-hi els sabers, el temps de joc i entrenaments i els doblers.

Guillem Pont

(Fotografia cedida per l'amo Antoni "Mec")